

Haluan ylläpitää ja kehittää ammattitaitoani...
...suomalaiset hoitotyön ammattilaiset ovat maailman huippua!
Arvostan itsenäistä toimenkuvaa ja oman työni johtamista.

Ammattikorkeakoulun
informaatikon ja opettajan yhteistyö -
tutkitun tiedon käyttö työelämän
kehittämisprosesseissa eNNI-hankkeessa.

Projektisuunnittelijat
Erja Huovila, informaatikko,
Outi Ahonen, hoitotyön lehtori

14.10.2009

Lahti

Sisältö

Esityksessä kuvataan eNNI-kehittämishankkeen tiedonhallinnan ohjausta ammattikorkeakoulun informaation ja opettajan yhteistyönä. Ohjattavina ovat opiskelijat ja työelämän työntekijät.

Valtakunnallinen hanke terveydenhuollon ja ammattikorkeakoulujen hoitotyön kirjaamista opettavan ja toteuttavan henkilöstön osaamisen kehittämiseksi Learning by Developing -toimintamallilla vuosille 2008 - 2012

Electronic Documentation of Nursing Care - the R&D Project for Creation of Nursing Informatics Competence in cooperation between education and working life

- 2008 - 2009 ja 2009 - 2010 OPM on rahoittanut Valtakunnallinen hanke lakisääteisen sähköisen potilaskirjaamisen opetuksen kehittämiseksi
- www.enni.fi

eNNIn tavoitteet 2009 - 2010

1. Uudenlaisen kehittämissyhteistyön muodostaminen ammattikorkeakoulujen ja terveydenhuollon työyksiköiden kesken
2. Pedagogisen toimintamallin käyttöönotto
 - 2.1 uuden tiedon ja osaamisen tuottamiseksi yhteisessä hoitotyön kirjaamisen kehittämistoiminnassa hoitajien, hoitotyön opiskelijoiden sekä opettajien kesken
 - 2.2 sekä osaamisen käyttöönottamiseksi hoitotyön kirjaamisen käytännön uudistamiseksi työyksiköissä
 - 2.3 kehittämistoiminnan ohjauksen osaamiseksi
3. Hankkeen vaikuttavuuden arviointi
4. Ammattikorkeakoulukirjastojen toiminnan selkeyttäminen osana pedagogista toimintamallia
5. Alueellisen vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen tuottamaan kumulatiivista näyttöä

Ohjausryhmä

Tarve

Toimintaympäristö-
dialogi

Rahoittajat

Amk-opettajat,
-informaatikot
ja -opiskelijat

Terveystuon
hoitohenkilökunta

Toteuttajat

Toiminta-
malli

KUMPPANUUS

Ammattikorkea-
koulut

Terveystuon
organisaatiot

Uuden osaamisen
tuottaminen
yhteistyössä

Amk-opettajat,
informaatikot ja
-opiskelijat

Terveystuon
hoitohenkilökunta

Vaikuttavuuden
arviointi

Amk-opettajat,
-informaatikot ja
-opiskelijat

Terveystuon
hoitohenkilökunta

Innovaatioiden
ja osaamisen
hyödyntäminen
yhteistyönä

Amk-opettajat,
informaatikot ja
-opiskelijat

Terveystuon
hoitohenkilökunta

eNNI-hankkeen
toimintamalli

Amk-kirjastojen visioita

- Kirjastot ovat haluttuina asiantuntijoina kehittämässä oppimisympäristöjä ja opetusta sekä edistämässä tutkimus- ja kehittämistoiminnan vaikuttavuutta ja aluekehitystä
(Amkit-konsortion strategiaryhmä 2007)
- Tärkeää yo- ja amk-kirjastojen palvelujen kehittäminen integroimalla kirjastot entistä tiiviimmin kehysorganisaationsa opetukseen ja tutkimukseen
(Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen hanke 2009)

Amk-kirjastojen visioita

- Moniammatillinen oppiminen: opiskelijoiden, opettajien, informaattikkojen ja ammattialaosajien perheyhtäläinen toimintajatkumo eli luodaan toimintakäytäntöjä, joissa on yhteisiä osaamisalueita
 - Suunnitteluvaiheessa opettaja ja informaattikko yhdessä:
 - onko tiedonhankinta järkevästi suunniteltu
 - mitkä tiedonlähteet soveltuvat ratkaisuun
 - miten tehtävä aktivoi ajankohtaisen, uuden materiaalin käyttöä
 - miten varmistetaan verkkolähteiden laadukas, monipuolinen käyttö
 - miten edetään tiedon mekaanisesta kopioinnista tiedon prosessointiin ja tiedon rakentamiseen
- (Amkit pedagogiikkaryhmä 2006)

Näyttöön perustuva hoitotyö

(Di Censo et. al. 1998.)

- Näyttöön perustuvan hoitotyön kliininen päätöksenteko

Potilaan näkemys ja kokemus

Ammattilaisen tieto ja taito

Käytettävissä olevat resurssit

Tutkittu tieto

Tutkitun tiedon käyttö

- Tutkittu tieto on osa näyttöön perustuvaa hoitotyötä.
 - Suhtautuminen tutkitun tiedon käyttöön
 - Tiedot ja taidot
 - Amk:n työelämälähtöisiin opinnäytetöihin liittyy ammattialan asiantuntijuuden osoittaminen. Opiskelijoiden opinnäytetyöprosesseja suunnattava enemmän niihin työelämän suunnittelu- ja kehittämiskohteisiin, joissa painottuu tutkitun tiedon käyttö... (uuden tiedon luomisen sijaan)
- (Heikkilä 2005)

Tutkitun tiedon käyttö

- Suvilaakso toisti Elomaan väitöskirjan kysymykset (2003, 2008)
 - tietoisuus näyttöön perustuvan hoitotyön käsitteestä tullut tutummaksi (28 % - 40 %)
 - asenne myönteinen tutkitun tiedon käyttöön
 - vanhimmat hoitajat käyttivät eniten tutkittua tietoa
 - Tehy-lehti 2/3, Terveysportti 40 %, Sairaanhoidaja-lehti 40 %
 - Terveysportissa Käypä hoito -suosituksia
 - Hoitotiede-lehti tuttu, mutta ei järjestelmällisessä käytössä

eNNI-hankkeen tiedonhallinnan suunnittelu

- Hankesuunnitelma sisältää aina ohjauksen suunnittelun
- Tärkeä osa ohjausta on tiedonhallinnan ohjaus
- Tiedonhallinnan ohjausta tarvitaan hankkeen eri vaiheissa (Huovila & Ora-Hyytiäinen 2009)
- Opettaja ja informaatikko suunnittelevat yhdessä tutkitun tiedon käyttöä ja käytön ohjausta hankkeen kehittämistyön menetelmän vaiheiden mukaisesti
- Kehittämishankkeissa tiedonhallinnan osaamisen kehittyminen vaatii informaatikon ja opettajan laaja-alaista yhteistyötä suunnitteluvaiheesta hankkeen arvioitiin.

Asiantuntijuus

- Informaatikko on asiantuntija tietokantojen valinnassa, käytössä ja tiedonhaussa
- Opettaja on käsitteiden ja sisällön kannalta keskeisten lähteiden asiantuntija
- Työelämän edustaja on oman alueensa ja näkökulmansa asiantuntija, käytännön työn asiantuntija

Tiedonhallinnan ohjauksen tavoitteena, että osallistujat

- Tunnistavat tiedontarpeensa
- Osaavat määritellä aiheensa keskeiset käsitteet ja hakutermit
- Tuntevat keskeiset tietokannat
- Osaavat valita ja yhdistellä hakutermejä sekä tehdä systemaattisia hakuja
- Osaavat arvioida saatua hakutulosta kriittisesti
- Osaavat käyttää saamaansa tietoa

Miten ohjaus tapahtuu?

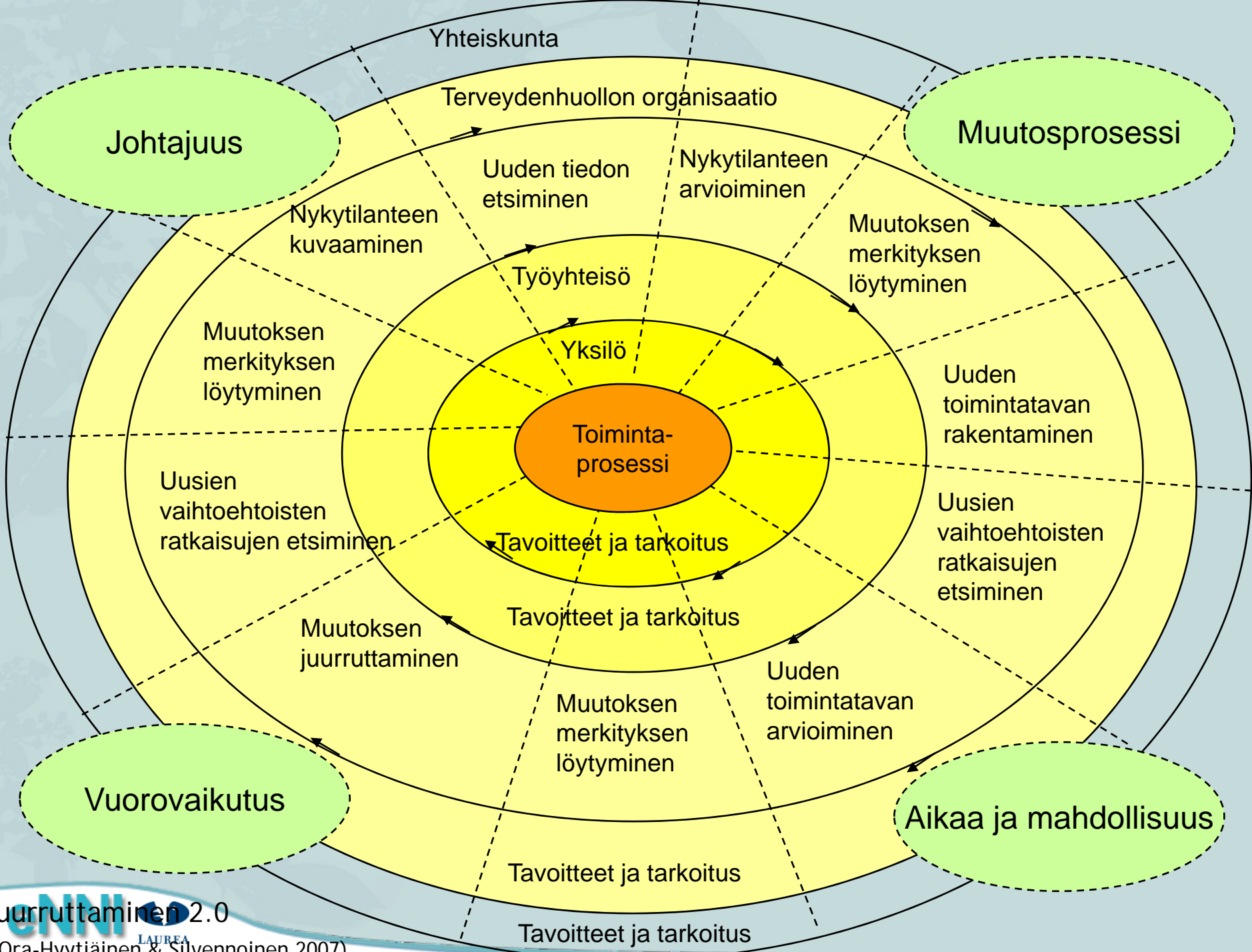
- Opiskelijoilla perustaidot opiskelujen alusta
- Työpajoissa osallistujina informaatikko, opettaja, opiskelijat ja työelämän edustajat
- Kaikki tuovat oman osaamisensa yhteiseen käyttöön, jolloin kaikkien osaaminen kasvaa
- Informaatikko ja opettaja ohjaavat yhdessä oman asiantuntemuksensa mukaisesti
- Informaatikon henkilökohtainen ohjaus tarvittaessa

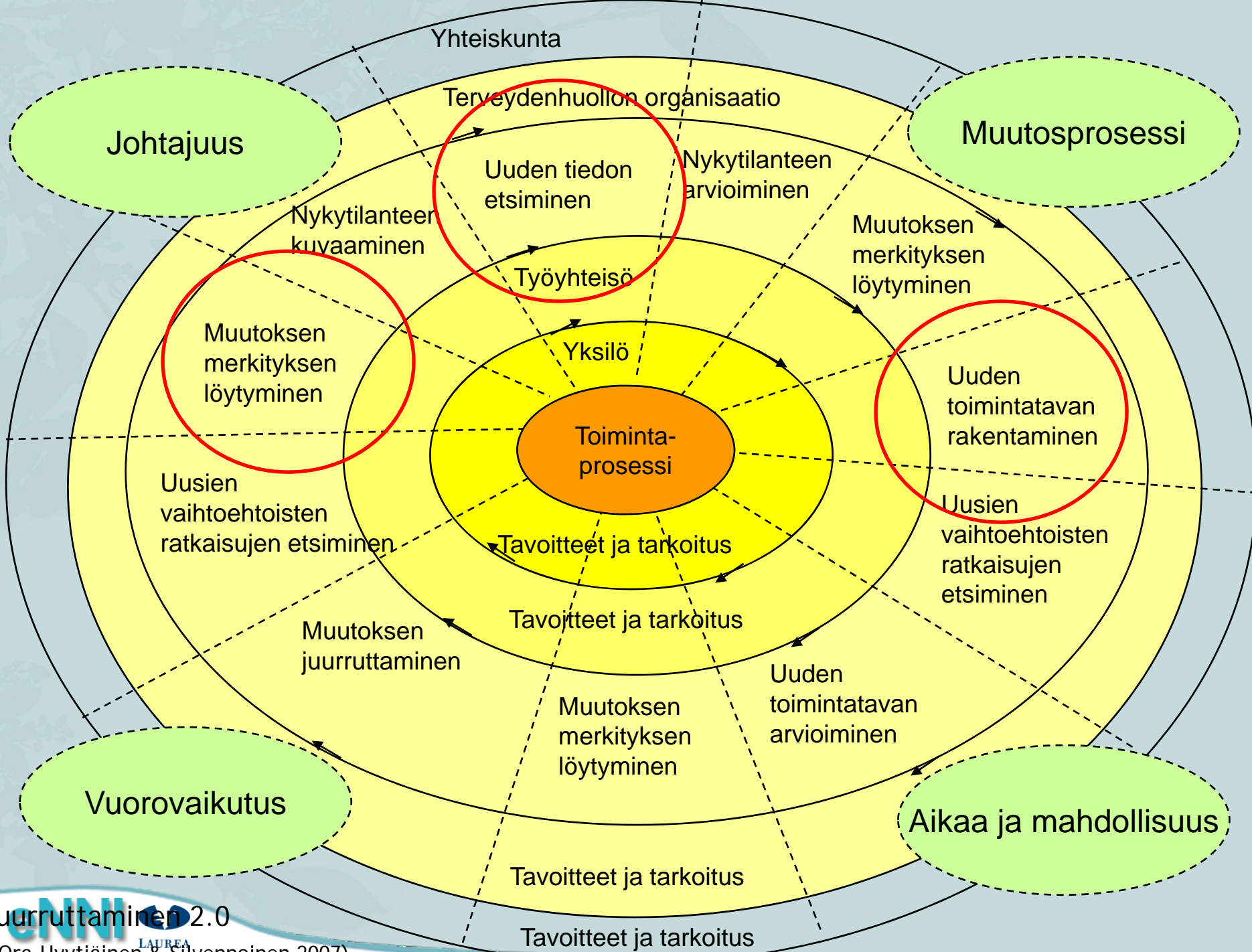
Kuka oppii ja mitä?

- Työelämän edustajat ja opiskelijat oppivat teoreettisen ja tutkitun tiedon keskeisiä käsitteitä, hakutermejä, eri tietokantoja ja niiden hakutekniikoita sekä tiedon kriittistä arviointia.
- Opettajien tiedonhaun taidot sekä tiedot uusimmasta tutkimuksesta päivittyvät.
- Opettajat ja opiskelijat oppivat käytännön ammatillista osaamista.
- Informaatikot oppivat kyseisen aihealueen keskeisiä käsitteitä ja saavat käsityksen työelämän todellisista tiedontarpeista.

Kehittämisprosessi

- Perustana käsitys oppimisesta kehittämispohjaisena, muutos osaamisessa ja käytännön työssä
- Vaiheittainen prosessi työelämän ja ammattikorkeakoulun yhteiseen kehittämistoimintaan
- Yhteisöllisyys, kaikki oppijoina
- Vuorovaikutus, työväline muutokseen
- Johtaminen, edellytys muutoksen syntymiselle
- Toimijat: alueelliset yhdyshenkilöt, hoitotyön opettajat, informaattikot, sairaanhoitajat, kättilöt, terveydenhoitajat, fysioterapeutit ja hoitotyön opiskelijat

Johtopäätökset

- Kehittämishankkeissa tiedonhallinnan osaamisen kehittyminen vaatii informaatikon ja opettajan laaja-alaista yhteistyötä suunnitteluvaiheesta hankkeen arvioitiin.
- Kehittämisprosessissa tarvitaan kaikissa vaiheissa teoreettista ja tutkittua tietoa sekä hiljaista tietoa
- Tiedonhaussa tarvitaan informaatikon ja opettajan yhteistä ohjausta asiantuntijuuden näkökulmat huomioiden
- Työelämän kannalta tiedonhaun ohjaus tarjoaa mahdollisuuden teoreettisen ja tutkitun tiedon merkityksen oivaltamiseen ja oman ajattelun kehittämiseen suhteessa uudistuvien työprosessien ja -käytänteiden perusteluihin.
- Opiskelija tarvitsee tiedonhallinnan ohjausta hankkeessa ja läpi opiskelun oppiakseen käyttämään tutkittua tietoa hyväksi omassa työssään.

Lähteet

- Amkit-konsortion strategiatyöryhmä 2007. Etsi, opi ja oivalla yhdessä. Ammattikorkeakoulukirjastojen yhteistyön strategia 2007 - 2010
<http://www.amkit.fi/download.php?82c5ad86685d49e7d6e7f02ee388ec3d>
- Amkit pedagogiikkaryhmä 2006. Yhtä matkaa. Informaatiolukutaito haastaa opettajat ja informaattikot yhteistyöhön
<http://www.amkit.fi/download.php?a60516859b3859fb9108c34ad31e3955>
- Heikkilä, A. 2005. Ammattikorkeakoulusta valmistuvien hoitotyön opiskelijoiden tutkitun tiedon käyttö. Turun yliopisto. Turun yliopiston julkaisuja C:237.
- Huovila, E & Ora-Hyytiäinen, E. 2009. Teacher and information specialist in R&D-project eNNI
http://www.laurea.fi/internet/en/03_information_on_Laurea/03_group/01_Seminars_and_Conferences/01_Learning_by_Developing_New_Ways_to_Learn/04_conference2009/Programme_and_presentations/a_teaching_and_guidance/index.jsp
- Di Censo A, Cullum N, Ciliska D 1998. Implementing evidence-based nursing: some misconceptions. Evidence-Based Nursing 1(2):38-40

Lähteet

- Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen hanke 2009. Opetuksen ja tutkimuksen toimintaympäristö 2020. Korkeakoulukirjastojen rakenteellinen kehittäminen digitaaliseksi palveluverkoksi. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:26
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/tr26.pdf?lang=fi>
- Lahtinen, H. 2006. Työhuoneemme on avoimessa maailmassa: LbD muuttaa kirjastopalvelua. Teoksessa: Kallioinen, O. (toim.), Osaamispohjainen opetussuunnitelma Laureassa. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja B:22, 195 - 201 <http://markkinointi.laurea.fi/julkaisut/b/b22.pdf>
- Ora-Hyytiäinen, E., Silvennoinen, P. 2007. Evaluating the results and effects of long-term development of nursing practice. Conference proceedings. 10th TOULON - VERONA CONFERENCE, QUALITY IN SERVICES, Aristotle University, Thessaloniki - Greece, 3-4 September 2007. 144-154.
- Raij K. 2007. Learning by Developing: Laurea Publications A 58. Helsinki: Edita Prima.
- Suvilaakso, M. 2008. Näyttöön perustuva hoitotyö perusterveyden-huollossa. Kyselytutkimus terveyden- ja sairaanhoitajille. Pro gradu -tutkielma. Kuopion yliopisto, hoitotieteen laitos.